

Karta audytu wewnętrznego Urzędu Miejskiego w Tczewie

§ 1

Karta audytu wewnętrznego określa:

- 1) Przepisy prawa dot. audytu wewnętrznego;
- 2) Definicje terminów stosowanych w audycie wewnętrznym;
- 3) Cele i zadania audytu wewnętrznego;
- 4) Prawa i obowiązki audytora wewnętrznego;
- 5) Niezależność i obiektywizm audytu wewnętrznego;
- 6) Zakres audytu wewnętrznego;
- 7) Planowanie i sprawozdawczość;
- 8) Techniki przeprowadzania audytu wewnętrznego;
- 9) Tryb dokonywania zmian *Karty audytu wewnętrznego*.

§ 2

1. Przepisy prawa dot. audytu wewnętrznego.

Karta audytu wewnętrznego (zwana dalej „*Kartą*”) w Urzędzie Miejskim w Tczewie została opracowana na podstawie:

- 1) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.), zwanej dalej „*ustawą*”.
- 2) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 506), zwanym dalej „*Rozporządzeniem*”.
- 3) Wytocznych zawartych w:
 - Międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego stanowiących załącznik do Komunikatu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Roz. i Fin. poz. 28), zwanych dalej „*Standardami*”.
- 4) Zarządzenia Nr 473/2022 Prezydenta Miasta Tczewa z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie nadania Urzędowi Miejskiemu w Tczewie Regulaminu Organizacyjnego.

2. Definicje terminów stosowanych w audycie wewnętrznym.

Dla celów niniejszej karty audytu wewnętrznego, użyte w jej treści określenia oznaczają:

- 1) gmina – Gmina Miejska Tczew,
- 2) urząd – Urząd Miejski Tczewa,
- 3) Prezydent – Prezydenta Miasta Tczewa,
- 4) jednostka – jednostka organizacyjna utworzona w celu realizacji zadań Gminy Miejskiej Tczew,
- 5) komórka – wydział oraz każda wyodrębniona komórka organizacyjna/samodzielne stanowisko urzędu,

- 6) audyt wewnętrzny - niezależna i obiektywna działalność, której celem jest wspieranie Prezydenta w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze,
- 7) audytor wewnętrzny – osoba zatrudniona w urzędzie, spełniająca wymogi art. 286 ust. 1 ustawy,
- 8) zadanie audytowe - zadanie zapewniające i czynności doradcze,
- 9) zadanie zapewniające – zespół działań podejmowanych w celu dostarczenia niezależnej i obiektywnej oceny kontroli zarządczej,
- 10) czynności doradcze – inne niż zadania zapewniające, działania podejmowane przez audytora wewnętrznego, których charakter i zakres jest uzgodniony z Prezydentem, a których celem jest zwłaszcza usprawnienie funkcjonowania urzędu.

§ 3

Cele i zadania audytu wewnętrznego

1. Celem audytu wewnętrznego jest dostarczenie niezależnego i obiektywnego zapewnienia oraz usług doradczych, zaprojektowanych tak, aby dostarczyć wartości dodanej i usprawnić działalność urzędu.
2. Audyt wewnętrzny, poprzez niezależną i obiektywną ocenę systemu kontroli zarządczej w urzędzie, wspiera Prezydenta w realizacji celów i zadań.
3. Zadania audytowe audytor wewnętrzny przeprowadza na podstawie upoważnienia Prezydenta z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej.
4. Zakres działalności audytu wewnętrznego nie może być ograniczany. Prezydent jest niezwłocznie powiadamiany o wszelkich próbach ograniczania zakresu audytu.

§ 4

Prawa i obowiązki audytora wewnętrznego

1. Audytor wewnętrzny:
 - 1) jest upoważniony do przeprowadzania audytu wewnętrznego we wszystkich obszarach działalności urzędu i jednostek;
 - 2) ma zagwarantowane prawo dostępu do wszelkich dokumentów, informacji i danych, w tym utrwalonych na elektronicznych nośnikach danych, jak również do sporządzania ich kopii, odpisów, wyciągów, zestawień lub wydruków, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej;
 - 3) ma zagwarantowane prawo dostępu do pomieszczeń urzędu i jednostek z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej;
 - 4) ma prawo żądać od kierowników i pracowników komórek i jednostek informacji oraz wyjaśnień w celu zapewnienia właściwego i efektywnego prowadzenia audytu wewnętrznego;
 - 5) może z własnej inicjatywy składać wnioski, mające na celu usprawnienie funkcjonowania urzędu i jednostek;
 - 6) nie jest odpowiedzialny za procesy zarządzania ryzykiem i procesy kontroli zarządczej w urzędzie oraz w jednostkach, ale poprzez ustalenia i zalecenia poczynione w wyniku prowadzenia audytu wewnętrznego, wspomaga je we właściwej realizacji tych procesów;
 - 7) jeżeli w ramach przeprowadzania audytu wewnętrznego audytor wewnętrzny dostrzeże znamiona czynów, które według jego oceny kwalifikują się do wszczęcia postępowania w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, postępowania karnego, postępowania w sprawie o wykroczenie, postępowania w sprawie

- o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe, wówczas ma obowiązek o tym fakcie poinformować Prezydenta.
2. Obowiązkiem audytora wewnętrznego jest rzetelne, obiektywne i niezależne:
 - a) ustalenie stanu faktycznego w badanym zakresie wraz ze wskazaniem słabości kontroli zarządczej oraz analiza ich przyczyn i określenie skutków lub ryzyka wynikającego z ustalonych słabości,
 - b) przedstawienie zaleceń w sprawie wyeliminowania słabości lub wprowadzenia usprawnień oraz opinii o stanie kontroli zarządczej w badanym obszarze ryzyka.
 3. Audytor wewnętrzny ma obowiązek poszerzania swojej wiedzy, umiejętności oraz kwalifikacji poprzez stałe doskonalenie zawodowe, a Prezydent gwarantuje mu możliwość realizacji tego obowiązku.

§ 5

Niezależność i obiektywizm audytu wewnętrznego

1. Audytor wewnętrzny:
 - 1) podlega bezpośrednio Prezydentowi;
 - 2) jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań określonych w ustawie o finansach publicznych i podlega w tym zakresie tylko przepisom prawa;
 - 3) postępuje zgodnie z obowiązującymi standardami audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych;
 - 4) zapewnia, iż prowadzona działalność audytowa wolna jest od uwarunkowań mogących zagrozić wykonywaniu zadań w sposób obiektywny; jeśli niezależność lub obiektywizm są zagrożone, w odniesieniu do faktów czy działań, audytor ujawni zakres braku obiektywizmu Prezydentowi;
 - 5) nie będzie w sposób bezpośredni angażował się w działalność operacyjną oraz nie będzie brał odpowiedzialności za żaden proces podlegający audytowaniu;
 - 6) udostępnia instytucjom kontroli zewnętrznej i audytu zewnętrznego dokumenty audytu wewnętrznego za zgodą Prezydenta.
2. Działalność audytora wewnętrznego oparta jest na pięciu fundamentalnych wartościach. Do wartości tych oraz odpowiadających im zasadom przewodnim należą:
 - 1) *uczciwość* – działanie w sposób prawy, rzetelny, w dobrej wierze i w interesie publicznym;
 - 2) *niezależność i obiektywizm* – bycie wolnym od okoliczności lub wpływów, które mogą podważyć lub być postrzegane jako podważające osąd zawodowy audytora oraz działanie w sposób bezstronny i neutralny;
 - 3) *kompetencje* – pozyskiwanie i zachowywanie poziomu wiedzy oraz umiejętności adekwatnych do roli, a także działanie zgodnie z obowiązującymi standardami oraz z należytą starannością;
 - 4) *profesjonalne zachowanie* – przestrzeganie obowiązujących przepisów, regulacji i zobowiązań oraz unikanie wszelkiego postępowania, które mogłoby zdyskredytować audytora;
 - 5) *poufność i przejrzystość* – właściwa ochrona informacji przy jednoczesnym zapewnieniu przejrzystości i rozliczalności.
3. Zakres współpracy i współdziałania z audytorami i kontrolerami zewnętrznymi i wewnętrznymi nie może stać w sprzeczności z celami audytu wewnętrznego oraz stanowić zagrożenia dla obiektywizmu i niezależności funkcji audytu wewnętrznego.

§ 6

Zakres audytu wewnętrznego

1. Audyt wewnętrzny może objąć swoim zakresem wszystkie obszary działania urzędu i jednostek.
2. W ramach realizacji audytu wewnętrznego audytor wewnętrzny dysponuje pełną swobodą w zakresie doboru komórek i jednostek mających zostać poddanych audytowi.
3. Audyt wewnętrzny obejmuje ocenę, badanie efektywności i skuteczności systemu kontroli zarządczej, w tym zarządzania ryzykiem oraz efektywności realizowanych zadań a w szczególności:
 - 1) przegląd ustanowionych mechanizmów kontroli zarządczej oraz wiarygodności i rzetelności informacji operacyjnych, zarządczych i finansowych;
 - 2) ocenę procedur i praktyki sporządzania, klasyfikowania i przedstawiania informacji zarządczych;
 - 3) ocenę przestrzegania przepisów prawa, w tym regulacji wewnętrznych, programów, strategii i standardów ustanowionych przez właściwe organy;
 - 4) ocenę efektywności i gospodarności wykorzystania zasobów;
 - 5) przegląd programów i projektów w celu ustalenia zgodności funkcjonowania komórek/jednostek z planowanymi wynikami i celami;
 - 6) ocenę dostosowania działań komórek i jednostek do przedstawionych wcześniej zaleceń audytu lub kontroli.
4. Audyt wewnętrzny wykonuje czynności doradcze mające na celu usprawnienie działalności urzędu.
5. Czynności doradcze mogą mieć charakter zadań formalnych, o określonym zakresie i czasie realizacji (ujęte tematycznie w planie audytu albo ustalone według bieżących potrzeb z Prezydentem), lub też polegać na doraźnych konsultacjach roboczych. Mogą być one realizowane także z inicjatywy audytora wewnętrznego, po uzgodnieniu celów i zakresu tych czynności z Prezydentem.
6. Wyniki czynności doradczych przedstawiane są Prezydentowi. Mogą one zawierać propozycje dotyczące usprawnienia funkcjonowania urzędu i jednostek - w formie rekomendacji.
7. Czynności doradcze nie mogą być wykonywane jeżeli ich cel oraz zakres narusza zasady obiektywizmu i niezależności audytora wewnętrznego.
8. Czynności doradcze nie mogą prowadzić do przyjęcia przez audytora wewnętrznego obowiązków, odpowiedzialności lub uprawnień wchodzących w zakres zarządzania urzędem.
9. Audytor wewnętrzny przeprowadza zadanie audytowe zgodnie z procedurą określoną w *Rozporządzeniu* na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez Prezydenta.

§ 7

Planowanie i sprawozdawczość

1. Audyt wewnętrzny przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu.
2. Audytor wewnętrzny przygotowuje roczny plan audytu w porozumieniu z Prezydentem (sporządzany jest do końca roku poprzedzającego planowany rok) na podstawie wyników przeprowadzonej analizy ryzyka oraz biorącej pod uwagę m.in. priorytety Prezydenta.
3. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek Prezydenta, audyt wewnętrzny przeprowadza się poza planem audytu.
4. Audytor wewnętrzny w terminie do końca stycznia każdego roku przedstawia Prezydentowi sprawozdanie z wykonania planu audytu za rok poprzedni.

5. Z przeprowadzonego zadania audytowego o charakterze zapewniającym audytor wewnętrzny sporządza sprawozdanie, w którym przedstawia w sposób jasny, rzetelny i zwięzły, wyniki audytu wewnętrznego i zalecenia oraz przekazuje je kierownikowi audytowanej komórki/jednostki.
6. Po upływie wskazanego terminu na wniesienie zastrzeżeń oraz po ich rozpatrzeniu audytor wewnętrzny przekazuje sprawozdanie Prezydentowi.
7. Na podstawie sprawozdania z audytu, kierownicy audytowanych komórek/jednostek, podejmują działania mające na celu realizację przyjętych zaleceń.
8. Jeśli kierownik audytowanej komórki/jednostki nie podejmie działań w celu realizacji zaleceń lub odmówi realizacji zaleceń ostateczną decyzję o ich realizacji podejmuje Prezydent.
9. Kierownicy komórek/jednostek mają obowiązek udzielania audytorowi informacji na temat działań podjętych w celu realizacji zaleceń oraz stopnia ich realizacji.
10. Audytor wewnętrzny monitoruje realizację wydanych zaleceń.

§ 8

Techniki przeprowadzania audytu wewnętrznego

1. Sposoby przeprowadzania i dokumentowania audytu wewnętrznego, reguluje *Rozporządzenie*.
2. Przy prowadzeniu audytu wewnętrznego należy kierować się wskazówkami zawartymi w powszechnie uznanych *Standardach*, ogłoszonych przez Ministra Finansów dla jednostek sektora finansów publicznych, na podstawie ustawy o finansach publicznych.
3. Zadania audytowego zależy od uznania audytora wewnętrznego.
4. Funkcjonowanie audytu wewnętrznego podlega ocenie pod względem jakości oraz zgodności ze standardami i obowiązującymi procedurami. Przewiduje się dwa rodzaje oceny: wewnętrzną i zewnętrzną.
 - 4.1. Ocena wewnętrzna powinna obejmować bieżącą ocenę działalności audytu wewnętrznego oraz okresowe przeglądy przeprowadzane metodą samooceny.
 - 4.2. Ocena zewnętrzna przeprowadzana jest zgodnie ze Standardami z częstotliwością nie większą niż co pięć lat.

§ 9

Tryb dokonywania zmian Karty audytu wewnętrznego

1. Karta audytu podlega modyfikacjom wraz ze zmianami wynikającymi z przepisów prawa, zasad organizacji funkcji audytu wewnętrznego oraz z innych przyczyn związanych z podniesieniem skuteczności realizacji zadań i celów audytu wewnętrznego.
2. Każdorazowa zmiana *Karty* wymaga wprowadzenia jej w życie mocą zarządzenia Prezydenta Miasta Tczewa.
3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej *Karcie* mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązujące.